

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 27, 35185 Panevėžys, tel.: (8 45) 58 29 41, (8 45) 58 29 12, faks. (8 45) 58 29 75, el. p. ege@panrs.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288633840

AKTYVAUS BENDRUOMENĖS GYVENIMO SKATINIMO PROGRAMOS VERTINIMAS

2010 m. gegužės 31 d. Nr.20A
Panevėžys

1. BENDRA INFORMACIJA

1.1 Išankstinio planavimo procesas ir informacijos rinkimo metodai

Vykdydama 2009 metų veiklos planą Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko Savivaldybės 2009 metų biudžete patvirtintos „Aktyvaus bendruomenės gyvenimo skatinimo“ programos (toliau tekste – Programa) vertinimą. Informacija buvo surinkta iš 14 Rajono savivaldybės asignavimų valdytojų, kurie, audituojamuoju laikotarpiu, biudžeto asignavimus naudojo 03 biudžeto programos tikslams pasiekti.

Išankstinio planavimo metu informacija buvo renkama šiais būdais:

- nagrinėti teisės aktai, reglamentuojantys Programos parengimą ir įgyvendinimą;
- nagrinėti Savivaldybės tarybos sprendimai ir administracijos direktoriaus įsakymai, susiję su Programos parengimu ir asignavimų jos vykdymui skyrimu ;
- analizuota Savivaldybės administracijos, viešosios bibliotekos ir visų 12 kultūros centrų buhalterinė informacija, programų biudžeto išlaidų vykdymo sąmatos F. BFP-1, biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitos F. Nr. 2 , biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą ataskaitas F. Nr. 5, paaiškinamieji raštai prie metinių išlaidų sąmatų balansų, Programos savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaita F. Nr. 2a-sav.

Audito įrodymai buvo rinkti taikant patikrinimo, patvirtinimo ir analitinės procedūras už 2009 metus.

2. NAGRINĖTOS SRITYS - PASTEBĖJIMAI

2.1. Programos parengimas, apibūdinimas

Programa 2009 metams parengta ir savivaldybės tarybos patvirtinta 2009-02-26 sprendimu Nr. T-36 “ Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2009 metų biudžeto patvirtinimo”, taip pat įgyvendinant Panevėžio rajono strateginio plano 2009-2015 metams tikslus, uždavinius ir priemones. Programos tikslas – puoselėti rajono kultūrinį savitumą ir skatinti rajono bendruomenės aktyvumą. Įgyvendinant šį tikslą , planuota skatinti gyventojų meninę saviraišką, remiant kultūrinius projektus bei kultūros renginius ir skiriant asignavimus programoms įgyvendinti. Tikslas įgyvendinamas šešiais uždaviniais:

01 uždavinys. Sudaryti sąlygas gauti aukštos kokybės kultūrinės paslaugas; *Audito metu negalėjome surinkti įrodymų ir patvirtinti , kad teiktos kultūrinės paslaugos buvo aukštos kokybės, kadangi kokybinio vertinimo kriterijai nebuvo numatyti.*

02 uždavinys. Skatinti gyventojus užsiimti kūno kultūros ir sporto veikla; *Skatinimo priemonių nenustatėme. Organizuoti sporto renginiai seniūnijose nėra gausūs nariais: krepšinis (3 x 3), futbolas (5 x 5) ir kolektyvais. Sporto renginių ataskaitų skyriaus specialistai, audito metu nepateikė.*

03 uždavinys. Modernizuoti rajono kultūrinių įstaigų materialinę bazę ir tobulinti teikiamas paslaugas; *Susidarius nepalankioms biudžeto finansinėms galimybėms Šilagalio, Naujamiesčio ir Krekenavos kultūros centrų materialinė bazė nebuvo modernizuota. Paslaugų tobulinimo kriterijai - bibliotekose internetinės prieigos ir sukurtos svetainės.*

04 uždavinys. Modernizuoti rajono sporto ir poilsio infrastruktūrą; *03 Programoje nebuvo numatytas finansavimas šio uždavinio vykdymui: Paįstrio ir Berčiūnų mokyklose bei Naujamiesčio ir Žibartonių mokyklose, kurių sporto bazių renovacija ir statyba numatytos tik 2010 ir 2011 metais ir į 2009m. uždavinius neturėjo būti įtraukta.*

05 uždavinys. Remti įvairių gyventojų grupių užimtumo projektus; *Kiekiniai produkto kriterijai programoje numatyti, tačiau finansavimas beveik nebuvo skirtas.*

06 uždavinys. Skatinti bendruomenių veiklą. *Skirta 42,6 tūkst.Lt.lėšų panaudota 31,2 tūkst.Lt*

Uždaviniams patvirtinti produkto kriterijai ir nustatyti efekto kriterijai, pagal kuriuos atsiranda galimybė spręsti apie Programos asignavimų panaudojimą. Efekto kriterijai nebuvo informatyvūs ir neatskleidė asignavimų panaudojimo tikslingumo. *Kultūros centrų pateiktos metinės statistinės ataskaitos „2009 metų kultūros centro ir jo filialų veiklos ataskaita“ atskleidė efekto kriterijų neatitikimus tarp statistinių ataskaitų duomenų ir Savivaldybės tarybos 2010-02-24 sprendimu Nr. T-43 patvirtintų 2009 metų kultūros centrų veiklos ataskaitų. 03 Programos lėšos panaudotos, iš esmės darbuotojų darbo užmokesčiui (71,3 %).*

Programai finansuoti buvo paskirta 6723,4 tūkst. Lt. lėšų, iš jų biudžeto lėšos sudarė 6679,70 tūkst.Lt, specialiųjų programų lėšos – 43,70 tūkst.Lt (0,65 %).

2.2. Asignavimų skyrimas ir panaudojimas per 2009m.

Audituojamuoju laikotarpiu programos asignavimai tris kartus buvo tikslinami (mažinami). 2009-12-23 Tarybos sprendimu Nr. T-286 patvirtinti asignavimai programai vykdyti sekančiai:

1. Savivaldybės administracijai 487,0 tūkst.Lt (sumažėjimas 40,0 %);
2. Viešoji biblioteka – 1900,8 tūkst.Lt (5,3 %);
3. Kultūros centrai (12 kultūros centrų) – 3320,2 tūkst.Lt (15,0 %);

Viso programos apimtis 2009 metams sumažinta 1015,4 tūkst.Lt (15,1%) ir buvo 5708,00 tūkst.Lt. *Pastebėjimas: sumažinus asignavimus – programos tikslai ir uždaviniai tiems tikslams pasiekti liko neperžiūrėti ir nepakeisti. Mūsų nuomone, sumažinus asignavimus Programai vykdyti, turi būti peržiūrėti uždaviniai ir Programos tikslų įgyvendinimo galimybės. Tai viena iš Strateginio plano monitoringo vykdymo, administraciniu lygiu, funkcijų.*

Programos finansavimui audituojamuoju laikotarpiu buvo gauta lėšų iš įvairių ne biudžetinių programų: kultūros centrai pritraukė 37,4 tūkst.Lt (kultūros centrų duomenimis), viešoji biblioteka – 836,2 tūkst. Lt.

Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateiktais duomenimis Programos tikslams pasiekti padaryta 5208,1 tūkst. Lt kasinių išlaidų arba 91,2 % nuo patikslinto asignavimų plano.

Pastebėjimas: Programos asignavimų valdytojai specialiųjų programų lėšas planavo, iš esmės, pagal praeitais metais surinktų lėšų apimtį už patalpų nuomą, poilsio vakarų ir linų muziejaus bilietus, neįvertindami įstaigų realių galimybių. Kontrolės ir audito tarnybos nuomone kultūros centrai nesiima pakankamų priemonių specialiųjų programų lėšų uždirbimui.

Vadovaujantis Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis ...“ savivaldybių specialiųjų programų sudarymo ir vykdymo tvarką nustato savivaldybių tarybos. Savivaldybės tarybos 2009-02-26 sprendimu Nr. T-37 reglamentuota savivaldybės biudžeto specialiųjų programų vykdymo, asignavimų administravimo ir atskaitomybės tvarka, nenustato specialiųjų programų lėšų planavimo principų pagal įstaigos galimybes: teikiamas mokamas paslaugas ir kainas.

Finansuojant uždavinius pagrindiniam Programos tikslui pasiekti Programos asignavimų valdytojai naudojo asignavimus – kūrė produktus, kurie vertintini pagal Programoje patvirtintus kriterijus kiekvienam uždaviniui. Didžiausią lyginamąjį svorį panaudotų asignavimų struktūroje sudarė kultūros centrai. Jų kuriamo produkto kriterijai, patvirtinti savivaldybės tarybos yra:

1. kultūros centruose veikiančių meno kolektyvų skaičius;
2. besiatestuojančiųjų skaičius;
3. Lietuvos tūkstantmečio dainų šventėje dalyvaujančių kolektyvų skaičius;
4. kultūrinių mainų kolektyvų skaičius.

Vertinant Programą pagal minėtus kriterijus (kultūros centrų ataskaitų duomenimis), lyginant su Statistine ataskaita, pastebėtina, kad rajono kultūros centruose veikė 182 kolektyvai, kuriuose dalyvauja 1984 žmonės, vidutiniškai kolektyvui tenka 11 žmonių. 57% šių dalyvių sudaro vaikai. 100-ui rajone gyvenančių gyventojų tenka 4,5 meno saviveikloje dalyvaujantys žmonės. Kultūros centruose užimti 93,25 etato, kurių tarpe 12 direktorių ir 6 vyr. buhalterių etatai (0,5 etato-pagrindinėje darbovietėje), 43,5 meno vadovų etatų (be padalinių vadovų). Per audituojamąjį laikotarpį kultūros centrų darbuotojai suorganizavo 1229 renginius, pagal Statistines kultūros centrų ataskaitas (Suvestinėje rajono Statistinėje 1470; Veiklos ataskaitose, patvirtintose Tarybos 2010-02-24 sprendimu Nr. T-43 1116). Vienas renginys Programos biudžetui kainavo vidutiniškai 2,4 tūkst.Lt. Analizuojant Statistinę bendrą rajono kultūros centrų ir jų padalinių ataskaitą, nustatyta, kad steigėjo skirtos lėšos skiriasi nuo metinių finansinės atskaitomybės duomenų kultūros centruose : asignavimai iš viso 75,9 tūkst.Lt (parodyta mažiau), darbo užmokestis , turėjęs būti su priskaitymais socialiniam draudimui - 509,0 tūkst.Lt mažiau ir kitos išlaidos 433,1 tūkst.Lt- per daug.

Pastebėjimas: vidutiniškai vienam kolektyvui išlaikyti išleista iš Programos biudžeto 16,0 tūkst.Lt, vienas renginys vidutiniškai kainavo 2,4 tūkst.Lt. Kontrolės ir audito tarnybos nuomone, esant nepakankamam savivaldybės biudžetui ir ieškant galimybių sutaupyti biudžetą kultūros centrų veikloje , rekomenduojame:

1. patvirtinti mokesčių suaugusiems meno saviveiklos dalyviams, kas leistų nustatyti tikrą dalyvių skaičių ir pritrauktų papildomas specialiąsias lėšas;
  2. siekti, kad kuo didesne dalimi eksploatacinės kultūros centrų išlaidos būtų finansuojamos iš įstaigų uždribtų lėšų ;
  3. įvertinus ataskaitų duomenų nustatytus neatitikimus, taip pat sisteminę klaidą kultūros centrų buhalterinėje apskaitoje, siūlome apsvarstyti galimybę apjungti kultūros centrų administravimą sustiprinant buhalterinės apskaitos tvarkymą ir vidaus kontrolę.
  4. peržiūrėti meno darbuotojų darbo krūvius, nustatant optimalias etatų apimtis, pagal atliekamą darbą.
  5. dėl nustatytų neatitikimų kultūros centruose įvertinti Administracijos švietimo , kultūros ir sporto skyriaus specialistų, teikiančių metodinę pagalbą kultūros centrams, darbą.
- Apie rekomendacijų vykdymą informuoti Kontrolės ir audito tarnybą iki 2010-09-01.*

Savivaldybės kontrolierė

Regina Viškelienė

Kontrolės ir audito tarnybos
Vyr. specialistės

Rita Kuncienė

Pranė Teišerskienė